

[Per Møller.]

samarbejde. Det er givet, at kredsen af de stater, der fra starten er med, må forekomme en smule begrænset. Jeg synes, det kunne have sin værdi, hvis den højtærede minister kunne oplyse noget om, hvorvidt der er forventninger om, at denne kreds af samarbejdende nationer kan udvides, og her er det jo i særlig grad selvfølgelig de kommunistiske lande, den østlige blok, opmærksomheden vil være henvendt på.

Hvad angår selve formen i det samarbejde, der hermed lægges op til, er det iøjnefaldende, at man fra amerikansk side har vist sig rundhåndet og vil bære sin væsentlige part af byrden, så det, der tager form her, vel i begrænset omfang, i lille målestok, er noget af det, man har talt om under slagordet det atlantiske fællesskab, noget, som på andre områder måske kunne være blevet til mere, end det er blevet. Hvis dette lille område, dette tekniske område, man her går i gang med, kan forme sig på en sådan måde, at det smitter af på de mere vidtrækkende politiske områder, ville det i hvert fald være en umådelig stor gevinst.

Hvad angår økonomien i projektet, da er det jo ikke noget skræmmende beløb, der er tale om. Jeg ville gerne høre, om den højtærede minister kan bedømme udsigterne for en forhøjelse af beløbet på de 200 mill. dollars til 300 mill. dollars, og om dette i givet fald vil betyde, at Danmark automatisk er forpligtet til at forøge sin andel på de nuværende 5,6 mill. kr. med 50 pct. Er det noget, der vil gå automatisk, eller hvilken fremgangsmåde må man imødesee i denne sammenhæng?

Det stilles i udsigt, at danske firmaer vil kunne opnå leverancer til udformningen af satellitsystemet. Også på det punkt synes jeg det kunne være interessant at høre, om man på forhånd har nogen begrundet formodning om, hvorvidt dette er andet end et princip, om det er noget, der også vil kunne få praktisk betydning.

Jeg vil overhovedet til slut sige, at jeg synes, at det kunne have sin værdi for det høje ting og for offentligheden, hvis ministeren kunne trække nogle linjer op, så man ligesom anede, hvilke praktiske perspektiver der knytter sig til gennemførelsen af det projekt, man her tager det formelle skridt til. Der er som sagt nogle områder her, hvor

jeg mener at lidt nærmere oplysning kunne kunne være værdifuld, men hvad spørgsmålet om at give parlamentarisk godkendelse af disse aftaler angår, er mit parti positivt og tilsiger sin medvirken til ratifikationen.

Fanger: Den tekniske udvikling skrider jo hurtigt frem i vore dage. Vi har i dette århundrede været vidne til trafikens udvikling som et resultat af eksplosionsmotorens anvendelse som fremdrivningsmiddel, og vi har været vidne til elektricitetens praktiske udnyttelse som kraftkilde og hermed den store produktionsfremgang, når man erstatter muskelkraften med elektrisk kraft.

Der har været en rivende udvikling i telefon, telegraf, film, radio og fjernsyn. Atomkraften åbner store muligheder for udnyttelse til både krigs- og fredsformål, og endelig kommer raketudviklingen, som foreløbig er resulteret i opsendelsen af satellitter uden og med bemanning, der har som foreløbig målsætning af erobre månen.

Sidste år lykkedes det at anvende en satellit til at sende fjernsyn over verdenshavene, men da det var en af de sædvanlige satellitter med en omløbstid om jorden på 90 minutter, kunne den kun anvendes ca. 20 minutter af hver 90 minutter. Nu gælder det et projekt om en satellit med en omløbstid på 24 timer, og derfor skal den ud i en afstand af ca. 40.000 km fra jorden for med en hastighed af ca. 3 km i sekundet at følge jordens omdrejning i løbet af 24 timer. Hermed vil det være muligt at anbringe satellitten konstant over Atlanterhavet, så at den konstant kan bruges til telekommunikation fra det amerikanske kontinent til Europa, og herved kan vi f. eks. konstant være i fjernsynsforbindelse med USA.

Et sådant projekt med de fremtidsperspektiver, det rummer, kan vi efter min mening kun acceptere. Men det ville vel være naturligt, om jeg spurgte den højtærede minister, om projektet anbefales af den højeste tekniske sagkundskab inden for post- og telegrafvæsenet, og det ville vel også være naturligt at spørge det tekniske-videnskabelige forskningsråd om dets stilling.

Man kan også spørge, om fordelingen af